

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/84/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5816010294
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5816010294.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Pavla Polku a Mgr. Miroslava Mazúcha, na neverejnom zasadnutí konanom 27. júna 2017 prejednal sťažnosť odsúdeného L. M. proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6Nt/32/2016 zo 7.3.2017 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného L. M. **z a m i e t a**, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Námestovo podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného L. M. na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp.zn. 5T/199/2008.

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas sťažnosť odsúdený L. M., a to priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Námestovo 7.3.2017. V písomných dôvodoch sťažnosti prostredníctvom svojej obhajkyne uviedol, že keďže podľa právoplatného rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 5T/199/2008 spáchal odsúdený L. M. zločin znásilnenia a prečin ublíženia na zdraví dňa 22.12.2007, t.j. skôr ako bol v trestnej veci vedenej Okresným súdom Námestovo pod sp.zn. 4T/2/2008 vyhlásený prvý odsudzujúci rozsudok za obzvlášť závažný zločin lúpeže, a to rozsudok Okresného súdu Námestovo zo dňa 7.11.2008 potom podľa § 42 Tr. zák. prichádza do úvahy uloženie súhrnného trestu odňatia slobody v trestnom konaní vedenom Okresným súdom Námestovo pod sp.zn. 5T/199/2008 za súčasného zrušenia právoplatného rozsudku Okresného súdu Námestovo zo dňa 12.11.2013 sp.zn. 4T/2/2008 v spojení s právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 29.5.2014, č.k. 3To/28/2014-354 vo výroku o treste a právoplatného rozsudku Okresného súdu Námestovo zo dňa 9.4.2008, sp.zn. 5T/92/2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 16.9.2008, č.k. 1To/100/2008 vo výroku o treste. Je toho názoru, že vyššie uvedená skutočnosť, ktorá nebola v trestnom konaní č. 5T/199/2008 známa prvostupňovému ani odvolaciemu súdu, je dôvodom na povolenie obnovy tohto trestného konania v prospech obvineného, nakoľko zakladá možnosť uloženia súhrnného trestu odňatia slobody aj vo vzťahu k právoplatnému rozsudku Okresného súdu Námestovo zo dňa 12.11.2013 sp.zn. 4T/2/2008, a teda aj možnosť uloženia trestu odňatia slobody v kratšom trvaní ako je celkový 15 ročný trest odňatia slobody, ktorý si odsúdený vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia v Ilave. Na základe uvedeného navrhol, aby Okresný súd Námestovo v tomto konaní o návrhu na povolenie obnovy konania pripojil súdny spis vedený Okresným súdom Námestovo pod sp.zn. 4T/2/2008. Navrhol Okresnému súdu Námestovo, aby na základe vyššie uvádzaných dôvodov povolil obnovu konania vedeného na Okresnom súde Námestovo pod sp.zn. 5T/199/2008, a to v rozsahu týkajúcom sa výroku o treste, nakoľko pre takúto obnovu konania boli splnené zákonné podmienky podľa § 394 ods. 1 Tr. por.

Odsúdený v sťažnosti, ktorú odôvodnil sám, poukázal na to, že s napadnutým uznesením nesúhlasí. Je toho názoru, že keby súd, ktorý rozhodoval vo veci sp.zn. 5T/199/2008, vedel o rozsudku súdu

vo veci sp.zn. 4T/2/2008, resp. rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 3To/28/2014 z 29.5.2014, ktorá skutočnosť je nová, rozsudok vo výroku o treste vo veci sp.zn. 5T/199/2008 by bol pre neho priaznivejší. V novom konaní by sa mohla skúmať možnosť upustenia od uloženia súhrnného trestu v zmysle § 44 Tr. zák. Je toho názoru, že trest vo výmere 10 rokov uložený mu vo veci sp.zn. 4T/2/2008 sa javí ako dostačujúci na jeho prevýchovu a ochranu spoločnosti. Poukázal tiež na to, že na jeho prevýchovu je priaznivejšie vykonávať trest v strednom stupni stráženia. Navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, resp. aby sám vo veci rozhodol tak, že povolí obnovu konania v zmysle § 400 Tr. por.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že sťažnosť odsúdeného L. M. nie je dôvodná.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Povinnosť vyplývajúca z citovaného zákonného ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por., t.j. zistiť skutkový stav veci náležite a v takej kvalite, aby o ňom nevznikli dôvodné pochybnosti, platí nielen pre rozhodovanie o otázke viny a trestu, či nároku na náhradu škody, ale aj pre rozhodovanie ktorejkoľvek otázky, ktorú treba v trestnom konaní riešiť. Uplatňuje sa v každom štádiu trestného konania, teda aj v konaní o povolenie obnovy konania. Preto náležite musí byť zistené tiež to, či sú splnené podmienky pre povolenie obnovy konania v zmysle ustanovenia § 394 ods. 1 Tr. por. Z týchto zistení treba vychádzať pri rozhodovaní.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Je dôležité tiež pripomenúť, že obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, a teda akýkoľvek zásah do právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu je prípustný iba vo výnimočných prípadoch. Ďalej treba zdôrazniť, že v konaní o povolenie obnovy konania nie je možné preskúmať vecnú správnosť rozsudku vydaného v základnom konaní.

Za skutočností súdu skôr neznáme sa považujú také, ktoré neboli predmetom dokazovania alebo zisťovania pred rozhodnutím, ktorého sa týka návrh na obnovu konania. Takou skutočnosťou je objektívne existujúci jav, ktorý nie je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci. Novú skutočnosť treba v konaní o obnove konania spravidla preukázať dôkazom.

Za dôkazy súdu skôr neznáme sa považujú predovšetkým dôkazy, ktoré neboli vykonané v pôvodnom konaní, alebo v pôvodnom konaní boli síce vykonané, ale s novým obsahom, odlišným od obsahu v pôvodnom konaní vykonaných dôkazov.

Za nové skutočnosti alebo dôkazy v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú zisťiteľné z obsahu spisov a to aj vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa mylil pri hodnotení vykonaných dôkazov, prípadne ich nesprávne vyhodnotil.

Okresný súd v danom prípade postupoval dôsledne a dokazovaním, ktoré na verejnom zasadnutí vykonal, si vytvoril dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie, že v prípade odsúdeného L. M. nie sú splnené podmienky pre povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Námestovo sp. zn. 5T/199/2008.

Výrok o zamietnutí návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania zodpovedá stavu veci a zákonu.

Po splnení prieskumnej povinnosti krajský súd zistil, že konanie, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu, bolo vykonané prvostupňovým súdom v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku.

Rozhodnutiu Okresného súdu Námestovo nemožno vytknúť žiadnu chybu či nedostatok, pričom odôvodnenie rozhodnutia učinil prvostupňový súd zodpovedajúcim spôsobom, dostatočne a presvedčivo, a preto krajský súd v zásade na odôvodnenie napadnutého uznesenia odkazuje. Nadriadený súd zistil, že okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia podrobne popísal skutkový stav, ktorý bol podkladom pre jeho záver o zamietnutí návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania. Okresný súd v napadnutom uznesení veľmi podrobne rozpísal skutkové i právne dôvody, ktoré odôvodňujú zamietnutie návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania. Dôvody napadnutého uznesenia sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Nadriadený súd znovu pripomína, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii vysoko kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa nadriadenému súdu nezostáva nič iné, len v podrobnostiach poukázať na veľmi správne a erudované dôvody, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie.

Odsúdený L. M. svojím návrhom na obnovu konania principiálne sledoval prehodnotenie otázky druhu a výmery trestu vo veci vedenej pod sp.zn. 5T/199/2008, keď podľa jeho názoru, sú u neho splnené zákonné podmienky pre uloženie súhrnného trestu odňatia, resp. mohlo by sa uvažovať aj o upustení od uloženia súhrnného trestu, a to vo vzťahu k výroku o treste uloženom rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp.zn. 4T/2/2008, ktorá skutočnosť v pôvodnom konaní nebola známa.

Krajský súd v uvedených súvislostiach uvádza, že výrokom o treste sa rozumie tak výrok o druhu a výške trestu, ako aj výrok o podmienčnom odklade jeho výkonu a o uložených podmienkach a tiež výrok o spôsobe výkonu trestu odňatia slobody. Výrokom o treste je aj výrok o upustení od potrestania, upustení od uloženia súhrnného trestu.

Obnova konania, pokiaľ ide o výrok o treste, by mala slúžiť na nápravu trestu, ktorý sa javí byť neprimeraným. Zrejmý nepomer k závažnosti činu má dva aspekty. Predovšetkým ide o zrejmý nepomer k tzv. typovej závažnosti činu, vyjadrený znakmi formálnej stránky skutkových podstatí a hornou hranicou trestnej sadzby. Z tohto hľadiska obnovu konania je možné podať z dôvodu, že trest bol vymeraný mimo trestnej sadzby uvedenej v príslušnej sankcii alebo mimo sadzby zvýšenej či zníženej podľa príslušného ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona. Ďalej ide o zrejmý nepomer ku konkrétnej závažnosti činu, ktorý vyplýva najmä z hľadísk uvedených v § 10 ods. 2 Tr. zák. Zrejmý nepomer je pritom relatívny vzhľadom na sadzbu, podľa ktorej sa trest ukladá; napr. pri sadzbe trestu odňatia slobody „až na jeden rok“ môže byť v zrejmom nepomere trest, ktorý je kratší alebo dlhší o pol roka než trest, ktorý sa mal správne uložiť. Naproti tomu v rámci sadzby trestu odňatia slobody „na sedem až pätnásť rokov“ by uvedený rozdiel pol roka spravidla nespĺňal predpoklady na záver, že trest je v zrejmom nepomere k závažnosti činu. O zrejmý nepomer môže ísť v uvedenom zmysle, aj keď výkon trestu odňatia slobody bol podmienčne odložený alebo keď súd upustil od potrestania, hoci sa tak pri správnom použití zákona stať nemalo, alebo naopak, a ďalej aj keď sa mal okrem uloženého trestu uložiť i ďalší trest a naopak. Patrí sem aj neuloženie, prípadne nezákonné uloženie súhrnného trestu. Zrejmý nepomer uloženého trestu k pomeroch páchatel'a spočíva v závažnejšom nerešpektovaní požiadavky individualizácie trestu vzhľadom na osobu páchatel'a, jeho zdravotný stav, rodinné pomery, pri treste, ktorý má majetkové dôsledky, vzhľadom na majetkové pomery páchatel'a a pod. A zrejmý rozpor s účelom trestu treba posudzovať z hľadísk uvedených v ustanovení § 34 ods. 1 Tr. zák. o účele trestu. Vzhľadom na to môže byť v uvedenom rozpore napr. trest, ktorý čo do druhu nemožno vôbec uložiť za spáchaný trestný čin, pre uloženie ktorého neboli podmienky podľa všeobecnej časti Trestného zákona (napr. trest zákazu činnosti za trestný čin, ktorý nebol spáchaný v súvislosti so zakázanou činnosťou).

Treba stručne pripomenúť, že odsúdený žiada povoliť obnovu konania v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Námestovo sp. zn. 5T/199/2008. V poradí prvým rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp.zn. 5T/199/2008 z 9.8.2011 bol obžalovaný L. M. uznaný za vinného zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. a iné a bol odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov. Krajský súd v Žiline uznesením sp.zn. 3To/134/2011 z

26.1.2012 podľa § 321 ods. 1 písm. c), d) Tr. por. citovaný rozsudok Okresného súdu Námestovo zrušil a vec okresnému súdu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. V poradí druhým rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp.zn. 5T/199/2008 zo 14.3.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 3To/55/2013 z 20.6.2013 bol L. M. uznaný za vinného zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. Za tieto trestné činy bol právoplatne odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 5T/92/2008 z 9.4.2008, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Po vykonaní prieskumu pôvodného rozsudku vo výroku o treste zistil krajský súd, že návrh na povolenie obnovy konania vo výroku o treste nie je dôvodný, pretože pôvodne uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, t.j. na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, nie je v zrejmom nepomere k závažnosti činu, k pomerom páchatel'a a uložený trest nie je ani v zrejmom rozpore s účelom trestu. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že trest je primárne určovaný zákonom (zákonnou trestnou sadzbou) a až sekundárne aplikačnou úvahou súdu o primeranosti výšky uloženého trestu, avšak len v rámci sadzby ustanovenej Trestným zákonom.

V okolnostiach danej veci krajský súd je rovnakého názoru ako súdy konajúce v pôvodnom konaní, že v prípade obžalovaného L. M. boli splnené podmienky pre ukladanie súhrnného trestu v zmysle § 42 ods. 1 Tr. zák., len vo vzťahu k výroku o treste, ktorý bol uložený obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 5T/92/2008 z 9.4.2008. Je nesporné, že v tomto konaní súdený skutok obžalovaný dokonal 22.12.2007, t.j. predtým, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok vo veci Okresného súdu Námestovo sp. zn. 5T/92/2008 z 9.4.2008. Rovnako treba pripomenúť, že medzi teraz súdeným zločinom znásilnenia podľa § 14 ods. 1, § 199 ods. 1 Tr. zák. a prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. (skutok spáchaný 22.12.2007) a skorším prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák., prečinom neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1 Tr. zák., prečinom marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák. (skutok spáchaný 28.5.2007) existuje ničím neprerušovaný viacčinný súbeh.

Nie je preto správny názor obhajkyne, že obžalovanému L. M. mal byť vo veci vedenej pod sp.zn. 5T/199/2008 uložený súhrnný trest aj vo vzťahu k výroku o treste rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/2/2008 zo 7.8.2008 (v poradí prvý odsudzujúci rozsudok), resp. z 12.11.2013 (v poradí druhý odsudzujúci rozsudok). Na uloženie súhrnného trestu aj vo vzťahu k výroku o treste rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/2/2008 neboli splnené zákonné podmienky, pretože medzi teraz súdeným zločinom znásilnenia podľa § 14 ods. 1, § 199 ods. 1 Tr. zák. a prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. (skutok spáchaný 22.12.2007) a skorším obzvlášť závažným zločinom lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. (skutok spáchaný 7.6.2006) neexistoval viacčinný súbeh. Viacčinný súbeh prerušilo vyhlásenie prvého odsudzujúceho rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/118/2006 z 30.8.2006, ako správne konštatoval aj okresný súd v teraz prebiehajúcim konaní o povolenie obnovy konania.

Nadriadený súd sa stotožnil aj so záverom okresného súdu, že vo veciach Okresného súdu Námestovo sp.zn. 5T/199/2008 a sp.zn. 4T/2/2008 boli splnené zákonné podmienky pre uloženie dvoch samostatných súhrnných trestov, bez ohľadu na to, či bolo rozhodované skôr o skutku vo veci sp. zn. 4T/2/2008 alebo pod sp.zn. 5T/199/2008.

Krajský súd v uvedených súvislostiach poukazuje na nasledovné.

Podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 42 ods. 3 Tr. zák. ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchatel'a hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Súhrnný trest podľa zásad uvedených v § 42 ods. 1 Tr. zák. sa uloží iba v prípade viacčinného súbehu, a to len vtedy, ak páchateľ bol za časť retrospektívne sa zbíhajúcej trestnej činnosti odsúdený a ak je možné na také odsúdenie prihliadať. Hranicu teda tvorí vyhlásenie odsudzujúceho rozsudku (trestného rozkazu) súdom prvého stupňa. Vždy je to časovo prvé odsúdenie, ku ktorému v celom trestnom konaní dôjde, vrátane opravného konania. Súhrnný trest nastupuje namiesto úhrnného trestu, ktorý by inak bol páchateľovi uložený, ak by sa o všetkých zbíhajúcich sa trestných činoch rozhodovalo v spoločnom konaní. Znamená to, že odsúdený musí byť pri súhrnnom treste v zásade v rovnakej situácii ako v prípade trestu úhrnného, t.j. ako keby bolo o všetkých spáchaných trestných činoch rozhodnuté v jednom konaní.

Odsudzujúcim rozsudkom súdu prvého stupňa za iný trestný čin sa v ustanovení § 42 ods. 1 Tr. zák. rozumie prvý odsudzujúci rozsudok o inom trestnom čine, bez ohľadu na to, že v riadnom alebo mimoriadnom opravnom konaní bol tento rozsudok zrušený, pokiaľ sa toto opravné konanie skončilo právoplatným odsúdením páchateľa.

Podľa názoru krajského súdu dôvody uvádzané odsúdeným L. M. neboli vzhľadom na uvedené skutočnosti spôsobilými pre povolenie obnovy konania v predmetnej trestnej veci, vo výroku o treste a neboli spôsobilé odôvodniť iné rozhodnutie o treste odsúdeného.

Sťažnosť odsúdeného L. M. proti napadnutému uzneseniu okresného súdu preto krajský súd zamietol ako nedôvodnú postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustná sťažnosť.